

Justitsministeren (Alberti): Jeg har kun Grund til som sædvanlig at være Finansudvalget taknemmelig for den meget velvillige Stilling, det har indtaget til mine Ændringsforslag til mit Budget. Det er derfor kun ganske enkelte Punkter, jeg finder det fornødent at udtale mig om. Af disse skal jeg først udtale mig om dem, der ikke ere tiltraadte af hele Udvalget, nemlig Nr. 97, 98 og 100 angaaende Bevillingen til Anvendelse af Fanger til Alhedens Opdyrkning under Ledelse af Andelsselskabet, Alhedens Mergelforsyning. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), der talte mod dette Forslag, tager fejl, naar han tror, at det er stillet af Hensyn til dette Andelsselskab, af Hensyn til de Mænd, som eje Mergellejerne og derfra forsyne Alhedens Opdyrkere med Mergel. Forslaget er for mit Vedkommende stillet af Hensyn til Fangerne, af Hensyn til Muligheden af derigennem at give et beskedent Antal af Fanger en Lejlighed til at arbejde under fri Forhold, før de efter Udstaaelsen af deres Fængselsstraf gaa over til et frit Liv. Det er noget, som man mere og mere, baade her i Landet og i andre Lande, lægger Vægt paa at søge at give Fangerne en Lejlighed til, ikke blot at udstaa deres Straf indenfor Fængselets Mure, men til tillige at arbejde under friere Forhold, mere lignende dem, hvorunder de, efter at deres Straffetid er til Ende, ville komme til at arbejde. Det er altsaa af Hensyn til Fangerne, at jeg har stillet dette Forslag, og jeg er meget glad ved, at der er et Flertal, der har tiltraadt det.

Nu sagde det ærede Medlem, at det kan jo vist blive et Forslag, som de paa-gældende Mergellejeejere kunne have stor Fornøjelse af, fordi de faa Fangerne overladte for 1 Kr. om Dagen, og et saadant haardt Arbejde, som Mergelgravning er, vilde utvivlsomt med fri Arbejdere kræve en betydelig højere Dagløn. Det kan godt være; det vil jeg være tilbøjelig til at være enig med det ærede Medlem i, at fri Arbejdere ville kræve en højere Dagløn, men deraf følger jo paa ingen Maade, at Mergellejeejerne ville have nogen som helst Fordel af at have Fanger til 1 Kr. om Dagen. Thi man maa jo ikke overse, at Fanger, som have tilbragt en Tid indenfor Fængselets Mure, som ikke ere vant til og øvede i dette Arbejde, paa ingen Maade kunne gøre Fyldest lig med fri Arbejdere, saaledes at det Arbejde, de ere i Stand til at udføre, sikkert ikke er mere værd end

denne Krone om Dagen, og maaske endda knebent det. Det er noget, man som sagt baade her og i andre Lande efterhaanden søger at komme hen til, at give Fangerne en Lejlighed til at arbejde i det fri og under friere Forhold, og jeg føler mig ganske overbevist om, at naar vi en Gang komme til en Straffelovsrevision, vil man i endnu højere Grad, end det hidtil har været Tilfældet, komme ind paa denne Vej. Jeg har derfor saa langt fra haft nogen Betænkelighed ved at stille dette Forslag, at jeg tværtimod mener, at det er et Forslag, hvis Vedtagelse og Udførelse i Livet i Virkeligheden ville være til Gavn for alle de Fanger, som komme til at arbejde under disse Forhold.

Den ærede Ordfører fremførte en lille Kritik af Stavemaaden af Ordet „Mandø“ i Forslaget under Nr. 103. Jeg tror, at Ordet er rigtigt stavet, men det kan der naturligvis altid disputeres om. Jeg har en Gang hørt et gammelt Sagn om, at der var en Mand, som angaaende 2 Øer fik en Arvestrid med Fanden, som var hans Halvbroder, og det blev da saaledes, at den Ø, som tilfaldt Manden, kom til at hedde Mandø, og den, som tilfaldt den anden, kom til at hedde Fanø. Hvorvidt det er rigtigt, skal jeg lade være usagt, men en rimelig Forklaring til Navnet Mandø synes jeg ligger deri.

Jeg kommer derefter til det Forslag, som er stillet af et Mindretal angaaende en Nedsættelse af Beløbet til Flakkebjerg og Landerupgaard. Dette Spørgsmaal om Flakkebjerg og Landerupgaard og Forstander Mortensen er jo blevet saa udføreligt drøftet baade ved første og anden Behandling af Finansloven, at jeg skal følge de Eksempler, der i Dag ere mig givne, ved ikke at komme dybere ind derpaa. Jeg nævnede ved Finanslovens anden Behandling, at vilde man af med Mortensen som Forstander, var der neppe nogen anden Vej at gaa end at søge at arbejde hen til, at Staten maatte overtage disse Opdragelsesanstalter og saa finde sig i den ret væsentlige Forøgelse af sine Udgifter paa dette Felt, som deraf vil følge. Jeg nævnede allerede den Gang, at jeg troede ikke, at Vejen til at faa Mortensen bort vilde være at nedsætte Tilskuddet til Flakkebjerg Opdragelsesanstalt. Det fremgaar jo allerede nu af Regnskaberne for disse to Anstalter, at de have Underskud, og at Underskuddet bliver afholdt ved Anvendelse af den ret betydelige Kapital, som ligger til disse Anstalter; og om der deraf bliver anvendt 1,600 Kr. mere eller mindre om